

Vyučovací předmět :	Hudební výchova
Období – ročník :	3. období – 9. ročník
Učební texty :	Hudební výchova pro 9. ročník ZŠ; J. Mihule, P. Mašlaň, F. Mouryc, nakl. Fortuna

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 3 období základního vzdělávání žák:

1. využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
2. uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
3. reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
4. orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje
5. rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
6. orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
7. zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
8. vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Cílové zaměření předmětu v 9. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu v 9.ročníku směřuje k získávání klíčových kompetencí na základě zvládnutí probíraného učiva daného ročníku:

Vokální činnosti

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem s přihlédnutím k fyziologickým dispozicím a věkovým zvláštěnostem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Při vokálních činnostech se rozvíjí hudební sluch, rytmické, tonální a

harmonické cítění i hudební představivost, posiluje se hudební paměť. Při vokálních činnostech by měl mít žák příležitost uplatnit svůj pěvecký projev při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu i v různých jiných hudebních uskupeních.

- pěvecký a mluvní projev, pěvecké návyky - nasazení a tvorba tónu, dýchání, dynamicky odlišený zpěv apod., hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, mutace, apod.
- slovní a hudební rytmus - odhalování souvislostí a využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie a reprodukce notového záznamu
- vokální projev - techniky vokálního projevu, individuální hlasový projev a jeho využití při zpěvu i v dalších hudebně výchovných činnostech
- rozvoj hudební sluchu a hudební představivosti
- reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti apod.)
- intonování melodií a vokální improvizace v dur a moll tóninách - imitace, tonální intonační metoda, melodická či harmonická opora hudebního nástroje apod.

Instrumentální činnosti

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využívání při hudební reprodukci a produkci. Při instrumentálních činnostech se rozvíjí především rytmické, tonální a harmonické cítění, hudební představivost, posiluje se hudební paměť, rozvíjí se tvořivost.

Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální instrumentální dovednosti v souborové hře, při doprovodu zpěvního projevu apod.

- hra na hudební nástroje - nástroje Orffova instrumentáře popř. zobcové flétny.
- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální apod.
- hra na tělo jako rytmický doprovod

Hudebně pohybové činnosti

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby i reagování na hudbu pomocí pohybu, tance, gest i mimiky. Při hudebně pohybových činnostech se rozvíjí především rytmické cítění, tvořivost a hudební paměť.

Žák by měl mít příležitost uplatňovat své individuální pohybové dovednosti při hudební recepci i produkci.

- pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky
- pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické rytmicko – metrické apod.

Poslechové činnosti

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby. Poslechové činnosti jsou neoddělitelné od ostatních činností (vokálních, instrumentálních a hudebně –pohybových). Při poslechových činnostech se rozvíjí především hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění, hudební představivost a hudební myšlení, dochází k rozvoji poslechových a sluchových dovedností a hudební paměti.

Žák by měl mít příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- metrické, rytmické, dynamické, výrazové změny v hudebním proudu a určování vztahů mezi tóny – souzvuk, akord, melodie vzestupná a sestupná apod.
- orientace v hudebním prostoru - postihování hudebně výrazových prostředků (melodie, rytmus, tempo, dynamika, harmonie, barva) a struktury hudebního díla (forma, harmonie, rytmus, tonalita atp.)
- významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě - zvukomalba, pohyb melodie, pravidelnost hudební formy apod.
- „interpretační“ znějící hudby - slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč je taková
- hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi atd. (inspirace, epigonství, kých, módnost a modernost, stylová provázanost apod.)
- hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům apod. (pentatonika, Seikilova píseň, gregoriánský chorál, nejstarší české duchovní a milostné písně, písně trubadúrské, skladby období renesance, baroka, klasicismu, romantismu, 20. století, impresionismu a celkový přehled dějin hudby)

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Odkazy
OVO 8: vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- chápe úlohu hudby ve společnosti - vnímá vztah recipienta a tvůrce - formuluje své pocity a představy	Archeologie, Řecko, Řím, Seikilova píseň, Gregoriánský chorál, hudební nástroje pravěku a starověku		Poslech
OVO 7: zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- orientuje se v hudebních slozích - chápe úlohu umění ve společnosti	Renesance, trubadúři, nejstarší české písně, polyfonie, homofonie, harmonie, Palestrina, Lasso, K. Harant z Polžic		
OVO 8				
OVO 6: orientuje se	- vnímá vztah hudby,	Baroko, polyfonie, koncert,		

<p><i>v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i> OVO 8</p>	<p><i>výtvarného umění, architektury</i> - <i>definuje hudebně výrazové prostředky, kantátu, oratorium, koncert</i> - <i>vnímá princip gradace a kontrastu</i></p>	<p>kantáta, oratorium, polyfonie, homofonie, české baroko</p>		
<p>OVO 6</p>	<p>- <i>vyjadřuje pocity posluchače a tvůrce díla</i> - <i>orientuje se v hudebních formách a výrazových prostředcích</i> - <i>zná významné hudební tvůrce regionu</i></p>	<p>Koledy Adam Michna z Otradovic, P.J.Vejvanovský, J.J.Ryba</p>		<p>Otázky 1.pol. Projekt Vánoce</p>
<p>OVO 6</p>	<p>- <i>chápe výrazové prostředky ve vztahu k hudebnímu slohu,</i> - <i>formální stavbu díla, sonátovou formu, symfonii, vliv lidové písně na tvorbu autorů klasicismu</i></p>	<p>Klasicismus, Haydn, Mozart, Beethoven, český klasicismus, J.V.Stamic, symfonie, sonátová forma</p>		
<p>OVO 1: <i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i> OVO 6</p>	<p>- <i>chápe úlohu hudby ve společnosti, historické okolnosti vzniku díla a vnímá autorovo vlastenectví</i> - <i>vyjadřuje své pocity při poslechu romantické hudby</i> - <i>projevuje se jako aktivní posluchač</i></p>	<p>Romantismus, Chopin, Verdi, Schubert, Smetana, Wagner</p>		
<p>OVO 1 OVO 6</p>	<p>- <i>chápe úlohu hudby ve společnosti, historické</i></p>	<p>Čajkovskij, Liszt, Paganini, symfonická báseň, opera,</p>		

	<p><i>okolnosti vzniku díla a vnímá autorovo vlastenectví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity při poslechu romantické hudby - projevuje se jako aktivní posluchač 	balet		
OVO 8	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vnímat přístup autora, interpreta - formuluje pocity recipienta, hodnotí výrazové prostředky - chápe úlohu hudby ve společnosti 	Hudba 20.století impresionismus, Ravel, Stravinskij, Honegger, Prokofjev, Martinů, shrnutí učiva		
<p>OVO 2: uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>OVO 5: rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <p>OVO 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojuje do hudebních činností - využívá získaných dovedností - analyzuje hudebně výrazové prostředky - formuluje vlastní názor na dílo - orientuje se v dějinách hudby - užívá různých technik vokálního projevu 	Opakování učiva, referáty, instrumentální doprovody, besedy o přinesených ukázkách		Otázky 2.pol.

OVO 7				
OVO 2 OVO 5 OVO 6 OVO 7	<ul style="list-style-type: none"> - <i>aktivně se zapojuje do hudebních činností</i> - <i>využívá získaných dovedností</i> - <i>analyzuje hudebně výrazové prostředky</i> - <i>formuluje vlastní názor na dílo</i> - <i>orientuje se v dějinách hudby</i> - <i>užívá různých technik vokálního projevu</i> 	opakování teoretické látky, hudební hádanky, zpěv písní		